

ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ

Освітня політика, відбиваючи загальнонаціональні інтереси в сфері освіти і пред'являючи їх світовому співтовариству, враховує разом з тим загальні тенденції світового розвитку, що обумовлюють необхідність істотних змін у системі освіти: прискорення темпів розвитку суспільства, розширення можливостей політичного і соціального вибору, що викликає необхідність підвищення рівня готовності громадян до такого вибору; перехід до постіндустріального, інформаційного суспільства, значне розширення масштабів міжкультурної взаємодії, у зв'язку з чим особливого значення набувають фактори комунікабельності і толерантності; виникнення і ріст глобальних проблем, що можуть бути вирішені лише в результаті співробітництва в рамках міжнародного співтовариства, що вимагає формування сучасного мислення в молодого покоління; динамічний розвиток економіки, ріст конкуренції, скорочення сфери некваліфікованої і малокваліфікованої праці, глибокі структурні зміни в сфері зайнятості, що визначають постійну потребу в підвищенні професійної кваліфікації і перепідготовці працівників, росту їхньої професійної мобільності; зростання ролі людського капіталу, що, у свою чергу, обумовлює інтенсивний, випереджальний розвиток освіти як молоді, так і дорослого населення.

Професійна освіта, у свою чергу, ще не здатна належною мірою вирішити проблему кадрів, обумовлену новими вимогами до рівня кваліфікації працівників. У той же час багато випускників установ професійної освіти не можуть знайти собі роботу, визначитися в сучасному економічному житті. В умовах економічного розшарування суспільства всі ці недоліки системи освіти підсилюються нерівним доступом до якісної освіти в залежності від доходів родини.

У результаті пошуків зарубіжних науковців також не вироблено комплексної, універсальної моделі сучасного інформаційного фахівця, яку можна було б застосувати у межах спеціальності 029 "Інформаційна, бібліотечна та архівна справа". Водночас варта уваги монографія Н. Лопатіної [Лопатіна, 2017], в якій виконано багатоаспектний аналіз професійних ресурсів інформаційної діяльності, виявлено специфічну соціальну місію інформаційних спеціалістів, досліджено сучасні соціальні практики, в які "вбудовано" професійні ресурси інформаційної діяльності.

Об'єктивно "легітимним" інформаційним фахівцем у новоутвореній спеціальності є документознавець. Розвиток спеціальності "Документознавство та інформаційна діяльність" відбувався динамічно, охоплював державні та приватні ЗВО із вираженою тенденцією введення спеціальності у негуманітарних закладах вищої освіти. Навчальні плани, в яких був наявний паритет двох дисциплінарних блоків – документознавчого та інформаційного, відображали об'єктивний процес еволюції від концепції документаційного до концепції інформаційного забезпечення управління, що уможливило диверсифікацію діяльності документознавців, цілком відповідало назві спеціальності й дало змогу розглядати їх як фахівців з інформаційного забезпечення управління [Дубова, 2010].

Діяльність управлінських структур ґрунтується на створенні й використанні інформації у будь-якій організації і сконцентрована у документах. Завдяки чітко організованій роботі з документами керівник може у будь-який момент отримати вичерпну інформацію про діяльність підприємства або організації. За відсутності встановленого порядку роботи з документами керівництво підприємства не матиме змоги приймати юридично й організаційно виважені рішення й уся подальша діяльність такого підприємства матиме хаотичний характер [Концепція професійного спрямування, 2017, с.5].

Розв'язувати проблеми впорядкування діяльності з документами на підприємствах різної форми власності в Україні повинні спеціалісти-документознавці, які “професійно володіють методами аналізу документів, методами, що забезпечують звичайний та електронний документо-обіг, методами створення документів із використанням різних стилів опису та оформлення. Сучасні працівники служби документації повинні бути готові до ведення інформаційної боротьби з конкурентами, володіти глибокими знаннями з державної мови та документаційної лінгвістики” [Концепція професійного спрямування, 2017, с.7]. Такі фахівці повинні досконало знати чинні стандарти і нормативні матеріали у галузі створення документів, володіти текстовими і графічними редакторами, вміти працювати у комп'ютерних мережах тощо. Це зумовлює потребу наукових досліджень проблеми формування та оновлення освіти фахівців інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» (магістр) : стандарт вищої освіти України за галуззю знань 02 «Культура і мистецтво» / Міністерство освіти і науки України. – К., 2017. – 9с.
2. Бабенко Т. Соціокультурне середовище ВНЗ як фактор становлення конкурентоздатності особистості / Т. Бабенко / теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/soc_gum/Tmpvd/2012_16_1/statti/03.pdf. – Загол. з екрану.
3. Дубова С. В. Підготовка документознавців для сфери державного управління в Україні (1995—2008 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук / Світлана Володимирівна Дубова ; Держ. акад. кер. кадрів культ. і мистец. – Київ, 2010. – 19 с
4. Лопатина Н. В. Новые профессии в информационной сфере: опыт аналитико-прогностического исследования. – Режим доступа: <http://www.fact.ru/www/arhiv9s2017.htm>. – Загл. с экрана